

ՏԵՂԵԿԱԼՔ
ՓՈՓՈԽՎՈՂ ԵՎ ԼՐԱՑՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ
«ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ»

Հոդված 5. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

ապրանքների ներմուծում Հայաստանի Հանրապետություն՝ Միության անդամ պետությունների տարածքից կամ Միության անդամ չհանդիսացող պետությունների տարածքից ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների ներսերումը Հայաստանի Հանրապետության տարածք՝ պետական սահմանը փաստացի հատելու միջոցով.

ապրանքների արտահանում Հայաստանի Հանրապետությունից՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների փաստացի դուրսերումը Միության անդամ այլ պետությունների տարածքներ կամ Միության անդամ չհանդիսացող պետությունների տարածքներ.

Միության մաքսային տարածքից, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից ապրանքների արտահանում՝ ապրանքների արտահանումը Միության մաքսային տարածքից Միության անդամ չհանդիսացող պետության տարածք՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը հատելու միջոցով.

Հայաստանի Հանրապետության անձինք՝ Հայաստանի Հանրապետությունը, համայնքները, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները, Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես կամ առավելապես բնակվող քաղաքացիություն չունեցող անձինք, Հայաստանի Հանրապետությունում պետական գրանցում, հաշվառում ստացած անհատ ձեռնարկատերերը և կազմակերպությունները.

միասնական հաշիվ՝ դրամական մուտքերի հաշվառման և Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի, ինչպես նաև Միության բյուջեների միջև դրանց բաշխման համար նախատեսված միասնական հաշիվ՝ Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի վերաբերյալ օրենսդրությանը համապատասխան.

ապրանքներ՝ Հայաստանի Հանրապետության սահմանով տեղափոխվող բոլոր տեսակի առարկաներն ու իրերը, այլ գույքը, այդ թվում՝ արժույթը, արժույթային արժեքները, էլեկտրական, ջերմային և այլ տեսակի էներգիան, փոխադրամիջոցները, բացառությամբ սույն մասի 7-րդ կետով սահմանված տրանսպորտային միջոցների.

տրանսպորտային միջոցներ՝ բոլոր տեսակի փոխադրամիջոցները, որոնք օգտագործվում են Հայաստանի Հանրապետության սահմանով ուղևորների և ապրանքների միջազգային տեղափոխման նպատակով, այդ թվում՝ բեռնարկղերը (կոնտեյներները) և այլ օժանդակ փոխադրամիջոցները.

Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության տեղափոխվող ճանաչված օտարերկրյա ֆիզիկական անձի, կամ փախստականի, հարկադիր տեղահանվածի կարգավիճակ ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձի անձնական օգտագործման ապրանքներ՝ նշված անձանց պատկանող նախկինում օգտագործված (գործածության նշաններ ունեցող) ապրանքներ (բացառությամբ՝ անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների), որոնք նախատեսված են ֆիզիկական անձի՝ ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման հետ չկապված անձնական, ընտանեկան, տնային և այլ կարիքների համար.

ձեռք են բերվել օտարերկրյա ֆիզիկական անձին մշտական բնակության համար Հայաստանի Հանրապետություն տեղափոխված անձ ճանաչելու փաստը հաստատող փաստաթղթի կամ այդ անձի կողմից Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան փախստականի, հարկադիր տեղահանված անձի կարգավիճակ ստանալու փաստը հաստատող փաստաթղթի տրման օրվանից առաջ և չեն գերազանցում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված բնաիրային չափերը և անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոց հանդիսացող ավտոտրանսպորտային և մոտոտրանսպորտային միջոցներ, դրանց կցորդներ՝ յուրաքանչյուր տեսակից 1 միավորից ոչ ավելի քանակությամբ, որոնք գրանցված են եղել և գտնվել են օտարերկրյա այն ֆիզիկական անձի սեփականության ներքո նախկին բնակության երկրում առնվազն 6 ամսվա ընթացքում՝ նախքան ֆիզիկական անձին Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության տեղափոխվող ճանաչելու փաստը հաստատող կամ փախստականի, հարկադիր տեղահանված անձի կարգավիճակ ունենալու փաստը հաստատող փաստաթղթի տրամադրման օրը, որը ճանաչվել է մշտական բնակության համար Հայաստանի Հանրապետություն տեղափոխված անձ կամ Հայաստանի Հանրապետությունում ստացել է փախստականի, հարկադիր տեղահանված անձի կարգավիճակ:
Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանող ֆիզիկական անձանց անձնական օգտագործման գույք՝ ֆիզիկական անձի անձնական գործածության օգտագործված իրերը, անձնական օգտագործման մեկ ավտոմեքենան և տնային օգտագործված գույքը, որոնք չունեն գործարանային փաթեթավորում ու պիտակավորում և ֆիզիկական անձի կողմից ձեռք են բերվել նախքան Հայաստանի Հանրապետություն ժամանելը: Ընդ որում, անձնական օգտագործման ավտոմեքենան պետք է նախքան Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվելը վերջին անգամ հաշվառումից հանվելուց առաջ առնվազն 6 ամիս հաշվառված լինի Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանող ֆիզիկական անձի անունով այն երկրում, որտեղ Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանող անձը վերջին անգամ մշտապես բնակվել է նախքան Հայաստանի Հանրապետությունում որպես մշտական բնակիչ հաշվառվելը:

Անձնական օգտագործման ապրանքներ՝ ապրանքներ, որոնք նախատեսված են ֆիզիկական անձանց՝ ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման հետ չկապված անձնական, ընտանեկան, տնային և այլ կարիքների համար և Միության մաքսային սահմանով տեղափոխվում են ուղեկցվող կամ չուղեկցվող ուղեբեռով, միջազգային փոստային առաքանիներով առաքման կամ այլ եղանակով:

Հայաստանի Հանրապետություն ժամանող ֆիզիկական անձանց անձնական օգտագործման իրեր՝ ֆիզիկական անձի անձնական գործածության օգտագործված իրերը, որոնք չունեն գործարանային փաթեթավորում ու պիտակավորում և գտնվում են ուղեկցող բեռում, որոնց բնաիրային չափերը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Միության արտաքին առևտուր՝ Միության անդամ պետությունների կողմից Միության անդամ չհանդիսացող պետությունների հետ իրականացվող առևտուրը:

Միության փոխադարձ առևտուր՝ Միության անդամ երկրների միջև իրականացված առևտուրը:

Վիճակագրական տարածք՝ այն տարածքը, որի նկատմամբ իրականացվում է վիճակագրական տվյալների հավաքումը:

2. Սույն օրենքում հասկացություններն օգտագործվում են Միության մաքսային օրենսդրությամբ, Միության իրավապայմանագրային բազան կազմող միջազգային պայմանագրերով և Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և օրենսդրական ակտերով սահմանված իմաստներով:

Հոդված 249. Միջազգային փոստային առաքումներով ապրանքների և ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման ապրանքների տեղափոխումը

1. Միջազգային փոստային առաքումներով ապրանքների՝ Հայաստանի Հանրապետության սահմանով տեղափոխման հետ կապված մաքսային ձևակերպումներն իրականացվում են Միության մաքսային օրենսգրքի 44-րդ գլխի և Միության անդամ պետությունների միջազգային պայմանագրերի համաձայն:

2. Միջազգային փոստային առաքումներով տեղափոխվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումներն իրականացվում են միջազգային փոստափոխանակման վայրերում կամ վերադաս մաքսային մարմնի սահմանած այլ վայրերում:

3. Ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման ապրանքների՝ Հայաստանի Հանրապետության սահմանով տեղափոխման հետ կապված մաքսային ձևակերպումներն իրականացվում են Միության մաքսային օրենսգրքի 49-րդ գլխին և Միության անդամ պետությունների միջազգային պայմանագրին և սույն օրենքով նախատեսված առանձնահատկություններին համապատասխան:

4. Միության անդամ չհանդիսացող պետությունից ֆիզիկական անձանց կողմից միջազգային փոստային կամ սուրհանդակային առաքումներով Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծվող ապրանքների համար վճարվում են միասնական մաքսային վճարներ (բացառությամբ մաքսավճարի) հետևյալ միասնական դրույքաչափերով.

1) 0 տոկոս, եթե մեկ ամսվա ընթացքում տեղափոխվող ապրանքների ընդհանուր քաշը չի գերազանցում 30 կիլոգրամը, իսկ մաքսային արժեքը չի գերազանցում 200 հազար դրամը.

2) 22.5 տոկոս, եթե մեկ ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների ընդհանուր քաշը չի գերազանցում 30 կիլոգրամը, իսկ մաքսային արժեքը գերազանցում է 200 հազար դրամը, սակայն չի գերազանցում 1000 եվրոյին համարժեք Հայաստանի Հանրապետության դրամը.

3) 30 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 30 կիլոգրամը գերազանցող յուրաքանչյուր կիլոգրամի համար Միության համապատասխան միջազգային պայմանագրով սահմանված չափերը, եթե մեկ ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների ընդհանուր քաշը գերազանցում է 30 կիլոգրամը, կամ եթե մաքսային արժեքը գերազանցում է 1000 եվրոյին համարժեք Հայաստանի Հանրապետության դրամը:

Սույն մասի 2-րդ կետով սահմանված միասնական դրույքաչափերով մաքսային վճարները հաշվարկվում են ֆիզիկական անձանց կողմից ներմուծվող ապրանքների մաքսային արժեքի և սույն մասի 1-ին կետով սահմանված մաքսային արժեքի դրական տարբերության նկատմամբ:

5. Ֆիզիկական անձանց կողմից միջազգային փոստային կամ սուրհանդակային առաքումներով Հայաստանի Հանրապետության տարածքից արտահանվող ապրանքների նկատմամբ կիրառվում է սույն օրենքի 89-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված՝ մաքսատուրքի դրույքաչափը:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում օրենքով սահմանված կարգով անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձանց կողմից ապրանքների ներմուծումը դիտարկվում է որպես ձեռնարկատիրական գործունեության նպատակով իրականացվող ներմուծում, եթե ֆիզիկական անձանց կողմից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների չափաքանակները (այդ թվում՝ ըստ Միության անդամ հանդիսացող կամ չհանդիսացող երկրների) գերազանցում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության

սահմանած՝ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների ակնհայտ առևտրային չափաքանակները:

7. Այն դեպքերում, երբ ֆիզիկական անձանց կողմից միջազգային փոստային կամ սուրհանդակային առաքումներով կամ որպես ուղեկցող բեռ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների համար նախատեսվում է մաքսային վճարների վճարում միասնական դրույքաչափով, ապա դրանց վճարումն իրականացվում է մաքսային մարմինների կողմից տրվող մուտքի օրդերի հիման վրա, որի ձևը և լրացման կարգը հաստատում է վերադաս մաքսային մարմինը:

8. Այն դեպքերում, երբ որպես ուղեկցող բեռ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների համար նախատեսվում է հարկերի վճարում առանձին հարկատեսակների մասին օրենքներին համապատասխան, ապա հարկերի վճարումն իրականացվում է համապատասխան օրենքներով նախատեսված կարգով՝ ներմուծման հարկային հայտարարագրի հիման վրա:

9. Վերադաս մաքսային մարմինն ապահովում է ֆիզիկական անձանց կողմից ապրանքների տեղափոխման կանոնների մասին տեղեկատվության մատչելիությունը, այդ թվում՝ տրանսպորտային և զբոսաշրջային կազմակերպություններում հայերեն, ռուսերեն և օտար լեզուներով կազմված տեղեկատվական թերթիկների տարածման միջոցով, ինչպես նաև մաքսային գործառնությունների կատարման վայրերում ֆիզիկական անձանց կողմից տեղափոխվող ապրանքների վերաբերյալ տեղեկատվական ցուցանակների տեղադրման միջոցով:

10. Սույն հոդվածի 4-րդ և 6-րդ մասերով սահմանված չափերը չեն ներառում սույն օրենքի 249.1 հոդվածում նշված անձանց անձնական օգտագործման ապրանքները—մշտական բնակության նպատակով Հայաստանի Հանրապետություն ժամանող անձանց կողմից ներմուծվող անձնական օգտագործման գույքը, որոնց բնաիրային չափերը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ֆիզիկական անձանց անձնական օգտագործման իրերը:

11. ~~Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանող ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝ հարկադիր տեղահանվածները կամ փախստականները, կարող են առանց մաքսային վճարների (բացառությամբ մաքսավճարի) վճարման ներմուծել իրենց անձնական օգտագործման գույքը:~~

12. ~~Սույն հոդվածի 11-րդ մասով նախատեսված արտոնությունից նույն անձը կարող է օգտվել հինգ տարվա ընթացքում մեկ անգամ:~~

13. ~~Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանող ֆիզիկական անձինք են համարվում մշտական բնակության ժամանելու օրվան նախորդող ժամանակահատվածում Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս առնվազն հինգ տարի անընդմեջ մշտապես բնակված Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները, օտարերկրյա քաղաքացիները և քաղաքացիություն չունեցող անձինք, բացառությամբ հարկադիր տեղահանվածների և փախստականների, որոնց համար Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս առնվազն հինգ տարի անընդմեջ մշտապես բնակվելու հանգամանքը հաշվի չի առնվում:~~

14. ~~Սույն օրենքի իմաստով՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս մշտապես բնակված է համարվում այն անձը, որը դիտարկվող ժամանակահատվածի յուրաքանչյուր օրացուցային տարվա ընթացքում ընդհանուր առմամբ բնակվել է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս 184 օր և ավելի:~~

15. ~~Սույն օրենքի իմաստով՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում մշտապես բնակված է համարվում այն անձը, որը դիտարկվող ժամանակահատվածի յուրաքանչյուր~~

օրացուցային — տարվա — ընթացքում — ընդհանուր — առմամբ — գտնվել — է — Հայաստանի Հանրապետության տարածքում 181 օր և ավելի:

16. Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս և Հայաստանի Հանրապետության տարածքում մշտապես բնակվելու հանգամանքը և ժամանակահատվածը որոշում է մաքսային մարմինը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի կողմից մաքսային մարմինն պաշտոնապես տրամադրած՝ տվյալ ֆիզիկական անձի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը հատելու մասին տեղեկատվության հիման վրա:

17. Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանոց ֆիզիկական անձանց անձնական օգտագործման գույքը կարող է ներմուծվել մշտական բնակության նպատակով Հայաստանի Հանրապետություն ժամանման օրվանից ոչ ուշ, քան 18 ամսվա ընթացքում:

18. Հայաստանի Հանրապետության հաշվառում չունեցող ֆիզիկական անձանց համար Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանման օր է համարվում Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության նպատակով ժամանելուց հետո՝ 180 օրվա ընթացքում, Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառվելու օրը:

19. Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանելիս Հայաստանի Հանրապետության հաշվառում ունեցող ֆիզիկական անձանց համար Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանման օր է համարվում Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության նպատակով ժամանելու օրվան հաջորդող 180 օրվա ընթացքում մաքսային մարմին գրավոր դիմելու օրը:

20. Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանելու օրվան նախորդող ժամանակահատվածը տվյալ օրվան նախորդած և չընդհատվող օրացուցային օրերը, ամիսները և տարիներն են:

21. Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության ժամանելու օրվան հաջորդող ժամանակահատվածը տվյալ օրվան հաջորդած և չընդհատվող օրացուցային օրերը, ամիսները և տարիներն են:

22. Հարկադիր տեղահանվածները կամ փախստականները, անկախ Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության նպատակով ժամանելու հանգամանքից, կարող են մաքսատուրքի արտոնությամբ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծել իրենց անձնական օգտագործման գույքը, եթե մաքսային մարմիններ են ներկայացնում համապատասխան կարգավիճակը հաստատող՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի տրամադրած փաստաթուղթը:

23. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում բնակվելու հանգամանքը և ժամանակահատվածը ստուգելու, սույն հոդվածով սահմանված արտոնության կիրառման կարգը և լիազոր մարմինները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

23.1 Սույն օրենքի իմաստով՝ դիտարկվող ժամանակահատվածի յուրաքանչյուր տարվա ընթացքում ընդհանուր առմամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս 184 օր և ավելի բնակված անձը համարվում է Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության վայր չունեցող ֆիզիկական անձ՝ անկախ Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառում ունենալու հանգամանքից:

24. Օտարերկրյա պետություններում գործող Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ծառայության մարմիններում ծառայող դիվանագետները և Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ծառայությանը կից գործող ռազմական, առևտրական և այլ կցորդները ծառայության ավարտից հետո, առանց մաքսային վճարների (բացառությամբ մաքսավճարի) վճարման, կարող են ներմուծել իրենց անձնական օգտագործման գույքը,

բացառությամբ ԱՏԳ ԱԱ 8702, 8703, 8704 21 և 8704 31 ապրանքային դիրքերում դասակարգվող մարդատար ավտոմեքենաների և շարժիչով այլ տրանսպորտային միջոցների:

Սույն մասով սահմանված գույքի բնահիրային չափերը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 249.1. Մի շարք ֆիզիկական անձանց կողմից ներմուծվող անձնական օգտագործման ապրանքների մաքսային վճարների արտոնությունները

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածք մշտական բնակության տեղափոխվող ճանաչված կամ փախստականի, հարկադիր տեղահանվածի կարգավիճակ ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձանց կամ մինչև Հայաստանի Հանրապետություն ժամանումը՝ առնվազն 12 ամիս օտարերկրյա պետությունում ժամանակավորապես բնակված միության անձանց, կամ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանված գործունեության ոլորտներում Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատանքի թույլտվություն ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձանց կողմից ներմուծվող անձնական օգտագործման ապրանքների նկատմամբ կիրառվում են Եվրասիական տնտեսական միության հանձնաժողովի կողմից սահմանված մաքսային վճարների արտոնություններ՝ «Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքի ընդունման մասին» 2017թ.-ի ապրիլի 11-ի պայմանագրով ընդունված՝ Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքի (այսուհետ՝ ԵԱՏՄ մաքսային օրենսգրք) 266-րդ հոդվածի 8-րդ մասին համապատասխան:

2. Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության տեղափոխվող անձ է ճանաչվում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ունեցող, կամ Հայաստանի Հանրապետության հատուկ, կամ Հայաստանի Հանրապետության մշտական (երկարաժամկետ) կացության կարգավիճակ ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձը, ստորև նշված պայմանների միաժամանակյա բավարարման դեպքում.

1) մինչև մշտական բնակության փաստի ճանաչումը հաստատող փաստաթղթի տրամադրման օրը ֆիզիկական անձի կողմից չի իրականացվել միության մաքսային տարածք անձնական օգտագործման ապրանքների ներմուծում՝ նրա մշտական բնակության ժամանման փաստով պայմանավորված մաքսատուրքերի, հարկերի վճարման ազատումով.

2) մշտական բնակության փաստի ճանաչումը հաստատող փաստաթղթի տրամադրման օրվան նախորդող՝ վերջին երեք տարում մշտապես բնակվել է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս.

3) հաշվառված չի եղել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող բնակության վայրի (կացարանի) հասցեով.

4) մաքսային մարմիններին է ներկայացնում օտարերկրյա պետությունում օրինական բնակվելու իրավունքը հաստատող փաստաթուղթ (օտարերկրյա պետության մշտական (երկարաժամկետ) կացության բարտ, օտարերկրյա պետության անձնագիր):

3. Սույն հոդվածի 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի իմաստով՝ անձը համարվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս մշտապես բնակված, եթե նույն կետում դիտարկվող ժամանակահատվածի յուրաքանչյուր տարվա ընթացքում ընդհանուր առմամբ գտնվել է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս 184 օր և ավելի:

4. Սույն հոդվածի իմաստով՝ մշտական բնակության փաստի ճանաչումը հաստատող փաստաթղթի տրամադրման օրվան նախորդող ժամանակահատվածը տվյալ օրվան նախորդած և չընդհատվող օրացուցային օրերը, ամիսները և տարիներն են, ընդ որում «տարի» դիտարկվում է տվյալ օրվան նախորդող 365 օրը:

5. Հայաստանի Հանրապետության մաքսային բնագավառը կարգավորող օրենսդրության իմաստով՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածք օտարերկրյա ֆիզիկական անձի մշտական բնակության տեղափոխման փաստի ճանաչումը հաստատող փաստաթուղթ է համարվում՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն, կամ Հայաստանի Հանրապետության հատուկ, կամ Հայաստանի Հանրապետության մշտական (երկարաժամկետ) կացության կարգավիճակ ունեցող օտարերկրյա ֆիզիկական անձի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող բնակության վայրի (կացարանի) հասցեով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառված լինելու վերաբերյալ տեղեկատվություն պարունակող փաստաթուղթը, իսկ օտարերկրյա ֆիզիկական անձի մշտական բնակության տեղափոխման փաստի ճանաչումը հաստատող փաստաթղթի տրամադրման օր է հանդիսանում՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող բնակության վայրի (կացարանի) հասցեով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով անձի հաշվառման օրը:

6. Սույն հոդվածի 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի պահանջը չի տարածվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում փախստականի, հարկադիր տեղահանվածի կարգավիճակ ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձի վրա, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ստացած, Հայաստանի Հանրապետության հատուկ կացության կարգավիճակ

ստացած, Հայաստանի Հանրապետության մշտական (երկարաժամկետ) կացության կարգավիճակ ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձի վրա եթե.

1) նախկինում երբևէ նրան Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հատուկ, և մշտական (երկարաժամկետ) կացության կարգավիճակներ չի տրամադրվել, և

2) Հայաստանի Հանրապետության բնակության վայրի (կացարանի) հասցեով անձը հաշվառվել է ոչ ուշ, քան Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիության կամ սույն կետում նշված կարգավիճակներից որևէ մեկի տրամադրման օրվանից 180 օրվա ընթացքում:

7. Փախստականի, հարկադիր տեղահանվածի կարգավիճակ ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձիք կարող են արտոնությամբ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծել իրենց անձնական օգտագործման ապրանքները, եթե մաքսային մարմիններ են ներկայացնում համապատասխան կարգավիճակը հաստատող՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի տրամադրած փաստաթուղթը:

8. Հայաստանի Հանրապետություն օտարերկրյա ֆիզիկական անձի մշտական բնակության տեղափոխման փաստի ճանաչումը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս մշտապես բնակվելու հանգամանքի և ժամանակահատվածի որոշումը իրականացնում է մաքսային մարմինը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմինների կողմից մաքսային մարմնին պաշտոնապես տրամադրած՝ տվյալ ֆիզիկական անձի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը հատելու, ինչպես նաև ֆիզիկական անձի Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական բնակության վայրի (կացարանի) հասցեով հաշվառում ունենալու վերաբերյալ անձնական հաշվառման տվյալների տեղեկատվական համակարգում առկա տեղեկատվության հիման վրա:

9. Սույ հոդվածին համապատասխան որպես Հայաստանի Հանրապետության տարածք մշտական բնակության տեղափոխված անձ ճանաչված օտարերկրյա ֆիզիկական անձանց կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում փախստականի, հարկադիր տեղահանվածի կարգավիճակ ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձանց նկատմամբ արտոնության կիրառման, Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս բնակված լինելու հանգամանքը և ժամանակահատվածը ստուգելու կարգերը, և սույն հոդվածում հիշատակված լիազոր մարմինները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

10. Հայաստանի Հանրապետություն մշտական բնակության տեղափոխվող անձ ճանաչված, կամ փախստականի, հարկադիր տեղահանվածի կարգավիճակ ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձանց անձնական օգտագործման գույքը մաքսատուրքերի հարկերի վճարումից ազատմամբ կարող է ներմուծվել Հայաստանի Հանրապետության տարածք օտարերկրյա ֆիզիկական անձի մշտական բնակության տեղափոխման փաստի ճանաչումը կամ փախստականի, հարկադիր տեղահանվածի կարգավիճակի ճանաչումը հաստատող փաստաթղթի տրամադրման օրվանից ոչ ուշ, քան 18 ամսվա ընթացքում:

11. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական բնակության վայր ունեցող Հայաստանի Հանրապետության ֆիզիկական անձը կարող է առանց մաքսատուրքերի, հարկերի վճարման ուղեկցվող կամ չուղեկցվող ուղեբեռով Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծել 5000 եվրոն չգերազանցող արժեքով անձնական օգտագործման ապրանքներ, բացառությամբ անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների և անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների թափրի, եթե նախքան Հայաստանի Հանրապետություն ժամանելը դիտարկվող ժամանակահատվածում առնվազն 12 ամիս բնակվել է օտարերկրյա պետությունում:

12. Սույն հոդվածի 11-րդ մասի իմաստով դիտարկվող ժամանակահատված է համարվում անձի կողմից ուղեկցող և (կամ) չուղեկցող ուղեբեռի տեղափոխման փաստով պայմանավորված՝ Հայաստանի Հանրապետություն ժամանման օրվան նախորդող 420 օր տևողությամբ ժամանակահատվածը:

13. Արտոնության տրամադրման նպատակով անձը պարտավոր է Հայաստանի Հանրապետություն ժամանելու օրվան հաջորդող 60 օրվա ընթացքում գրավոր դիմում ներկայացնել մաքսային մարմին՝ դիմումին կցելով օտարերկրյա պետությունում բնակվելու փաստը հաստատող փաստաթուղթ:

14. Սույն հոդվածի 11-րդ մասով նախատեսված արտոնությունից անձը կարող է օգտվել երեք տարվա ընթացքում մեկ անգամ:

15. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված գործունեության ոլորտներում աշխատանքի թույլտվություն ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձը կարող է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվելու ժամանակահատվածում ուղեկցվող և (կամ) չուղեկցվող ուղեբեռում, մաքսատուրքերի, հարկերի վճարումից ազատմամբ

Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծել օգտագործված անձնական օգտագործման ապրանքներ՝ աշխատանքի այդ թույլտվությունը ներկայացնելու պայմանով:

16. Սույն հոդվածով սահմանված մաքսային վճարների արտոնություններով ձևակերպված ապրանքների մաքսատուրքերը, հարկերը վճարելու պարտավորության առաջացումը եւ դադարումը, դրանց վճարման ժամկետներն ու հաշվարկումը կարգավորվում է ԵԱՏՄ մաքսային օրենսգրքի 268-րդ և 269-րդ հոդվածներով:»: